

Bakalářská práce - Vývoj evropského uměleckého trhu s vizuálním uměním a jeho tržní principy - Kateřina Zavadová

Tématem bakalářské práce Kateřiny Zavadové je analýza geneze vzniku uměleckého trhu, charakteristika jednotlivých aktérů a základních principů vyskytujících se v tomto procesu a v neposlední řadě rozbor hlubších kulturně-historických souvislostí, které se ukazují jako zásadní vzhledem k zachycení nejen lokálních specifik českého trhu s vizuálním uměním. Na práci bych chtěl ocenit především srovnání a charakteristiku jednotlivých center uměleckého trhu v západní Evropě, jakými dodnes jsou jednotlivé světové metropole evropských zemí např. Florencie, Londýn, Bruggy, Amsterdam, Paříž. A také poutavé naznačení historické geneze uměleckého trhu od renesance, kdy se v souvislosti s hlubokými změnami ve společnosti, symbolizovanými už s nástupem humanismu, mění i samotný status umělce a pojetí uměleckého díla. Na tomto zajímavém, leč stručném, kulturně-historickém exkurzu lze vysledovat v určitém náznaku vývoj uměleckého trhu jako fenoménu symbolizujícího liberální pojetí hodnot, ve smyslu svobodného obchodování s uměleckými díly a předměty dle zákonů přirozené nabídky a poptávky. V rámci tohoto vývoje autorka stručně definuje subjekty uměleckého trhu v kontextu postupně se ustavujícího institucionálního rámce, tj. vznik instituce galerie, muzea umění či uměleckých veletrhů a aukčních síní, kdy se pozastavuje nad nejprestižnějšími aukčními domy v západní Evropě, jakými jsou Christie's a Sotheby's. Dále pak v procesu vývoje uměleckého díla a jeho existence v kontextu tržních principů autorka charakterizuje v různých historických souvislostech role donátora, patrona a sběratele, art dealera. Popisuje také jejich vzájemné interakce, které měly nezanedbatelný vliv na „pohyblivou“ cenu uměleckého díla. V neposlední řadě je v práci naznačena i komplikovaná situace současného světa virtuálních technologií, kdy se do trhu s uměním silně promítá existence on-line obchodování a on-line aukcí. V tomto smyslu bych chtěl na práci ocenit komplexní a přesnou práci s historickými fakty, a především s velkým množstvím cizojazyčné literatury, která z pochopitelných důvodů zatím nebyla přeložena do češtiny. V části práce zabývající se lokálními českými specifiky, které vycházejí z historických podmínek, hrál dle autorky neméně důležitou roli širší společenský kontext, tedy je zde správně zachycen vzestup tzv. spolkového života na českém území během 19. st., např. založení Společnosti vlasteneckých přátel umění a postupná emancipace toho jevu v kontextu národního obrození. Je charakterizována i situace na našem území ve 20. st., zejména pak po roce 1948, kdy došlo k negování tržních principů jako celku v souvislosti se známými historickými událostmi, vyvlastnění sbírek a řadě dalších excesů. Na práci bych chtěl vytknout právě příliš stručné shrnutí tohoto období, které jistě nabízí klíč k pochopení stereotypního odmítání tržních principů v umění v současné české společnosti, jako principu zavádějícího a falšujícího uměleckou hodnotu díla. Práce se velmi komplexně a ze široka zabývá řadou komplikovaných vztahů v oblasti trhu s uměním. Dle mého soudu je pouze malým nedostatkem práce přílišná stručnost některých kapitol a z toho plynoucí nevyváženost práce. Proto bych navrhoval známku velmi dobře.

MgA. Karel Zavadil

